

Umboða teir fólkið?

Ella bert nakrar ríkmenn?

Henda tingseta, sum byrjaði á ólav-söku 1956, heldur áfram enn og verður ætlandi ikki at enda fyrr enn mars er liðugur.

Tingið hevur tá verið saman fyri at viðgjör 66 tingmál, harav bert helvtin enn eru avgreidd. Enn eru eingi mál avgreidd, sum kunnu sigast at míða ímóti at bota um kor fólksins.

Vegna ta samgongu, sum kom í lag aftaná seinasta val, hevur sambandið og fólkalokkurin formannsskapin í øllum nevndum, og tað eru sostatt teir, sum skipa fyri, hvussu long ella stutt ein tingseta skal verða, og nær og í hvørji roð, tey ymisku málini skulu viðgerast. Hesir flokkar eru eisini forir fyri vegna meiráluta teirra bæði í nevnd og á tingi at fáa øll tey mál, teir ynskja, framd, samtykt á tingi. Somuleiðis eru teir eisini forir fyri at fáa øll tey mál, sum koma frá øðrum flokkum, feld.

Tá nú stóðan er tann, aftaná at tingið hevur verið saman í 3 ár aftaná val, at viðurskiptini her á landi eru so nógv versnað, at fólkið í hóptali flytur av landi, er ikki orsøkin tann, at tað ikki er tingmeirluti til at seta í verk tað, sum kann gagna landi og fólki. Heldur er tað tað, at hesir ting-flokkar eru púra eigasorir fyri skapandi evnir, og tískil fer tingarbeiðið fram uttan mál og mið. Skatturin hækkar, tollurin hækkar, og tá inntøurnar ikki hækka samsvarandi, minkar keypiorka fólksins munandi ár undan ári.

14. september heldur ónsdagin, at tingmenn ofta ikki mæta til tingfundir og nevni 3 javnaðarmenn sum dømi. Hvi nevni 14. september ikki Erlend Patursson, ið meðan tingið er saman ferðast í vikuvís í Noregi og heldur fyrrilestrar (ella er í øðrum orindum), ella at Hanus við Hegadalá í hvorjari tingsetu siglur á fastari rutu millum Havnina og Keypmannahavn. Ella hvi skriar 14. september einki um, at síðan tjóðveldismenninir H. við Høgadalá sum stjóri og Erlendur Patursson sum nevndarformaður í útflutningsfelagnum »Samvinnufelagið« fóru undir at selja fisk til útheimin, hava lagt alla sølu um Danmark, og at tað er tí, teir sigla rutusigling millum Havnina og København. Einaferð, tá tað vóru aðrir, sum seldu fisk, skrivaði 14. sept. nógv um danskar millumhandlarar. Nú hesir somu menn reka orindi og uppgávur tjóðveldismanna, eru teir knappliga vorðnir vinir okkara við Oyrasund, jú, »hensigvin helliger midlet«.

Og hvat hevur so tjóðveldisflokk-

urin avrikað í hesi tingsetu, har teirra menn eftir ætlan 14. sept. hava møtt so avbera væl? Eg hugsi, at mangur foroyingur og mangur, sum valt teir hevur, man ynskja teir har, sum piparið gror, vegna teirra luttøku í ting-samtyktum í hesi tingsetu. Her skal verða víst á nokur mál, sum tjóðveldismenninir hava verið við til at framt:

Tolllógin, sum samtykt varð í vetur, tegði 10 % á allar gummiskógvar, toyskógvar og gummistívar. Hetta er fátæksmanns búni, sum eingin kann lata vera við at keypa. Og sotubakk-ið, har tollurin varð hækkaður frá 9 til 25 kr. kg. og sum hevur gjørt, at maður við lítulum inntøkum ikki far ráð til at stappa sær upp í eina pípu. Fyri hesi tollhækkar stemmaðu umframt sambandið og fólkalokkurin: tjóðveldismenninir *Fredrik Hansen, D. P. Danielsen og Olaf Ellingsgaard*. Allar klæðnavorur fingi ein toll uppá 25 %, og eisini her stemmaðu *D. P. Danielsen, Fredrik Hansen og Olaf Ellingsgaard*. Hetta var ein veldigur skattur uppá 600.000 kr., sum varð lagdur á teir lægst løntu í føroyska samfelaginum. Men hvat skuldi so hesin peningur nýtast til? Jú, tað hevði landstýrið sagt frammanundan, peningurin skuldi nýtast sum tilskot til menn og virkir, sum frammanundan gjørdu upp ognir sínar til fleiri miljónir.

Men hiða nú, tað verður verri enn: Landstýrið legði fram uppskot til tingið um eykaavskrivning av skipum, maskinum og ávísu bygningum. — Allir tingmenn vóru greiðir yvir, at varð hetta uppskot samtykt, so kom eingin ríkmaður í Føroyum at betala skatt tey fyrstu 4 árin. Men hóast hesa vitan stemmaðu *tjóðveldismenninir Erlendur Patursson, D. P. Danielsen og Johan Simonsen* fyri uppskotinum. Varð hetta uppskot felt, so var ikki nýðugt at samtykkja lógina um eykaskattin, men nú fáa ríkmenn »bæði í posa og sekke: fyrst tilskot, og so sleppa undan at betala skatt.

Men tá uppskot javnaðarflokksins um minstuløn til fiskimenn kom til viðgerðar á tingi, spurdi Erlendur Patursson, hvaðani javnaðarmenn ætlaðu at taka allan henda pening. Hvi spurdu tjóðveldismenn ikki, hvaðani peningurin skuldi takast, tá talan var um tilskot til reiðararnar? Ella hvons umboðsmenn eru teir á tingi, fólksins ella bert teirra fáu? Hetta var kanska ikki nýðugt at spurt, tí sjón gongur fyri søgn.

j.

Brævaskifti

millum føroysk børn og norsk børn og íslendsk.

Einaferð í hesi vikuni kom harra Erlendur Patursson inn á tað verilsíð, sum vit javnaðarmenn hava í lógtínginum. Tað var seint á kvoldi, og eg sat har einsamallur og skrivaði. Á borðinum lógu ymisk brov, millum annað eitt til norskt barnablað og eitt til íslendskt blað.

Eg vísti Erlendi bæði brovini, hari tað stóð navn og aldur á skúlabørnum í Porkeri, sum biðja meg um, at navn og aldur og bústaður teirra verður at koma í hesi bløð, soleiðis at tay kunnu koma í brævaskifti við íslendsk og norsk børn. Erlendur helt ógviliga gott um hetta, men hann nevndi einki um at seta hetta í »14.«. Men grækari-smessudag stóð um hetta í blaðnum. Eg sigi ikki Erlend ringan fyri tað, tí óivað heldur hann, sum kanska er rætt, at hetta kann eggja børnum aðra staðni í Føroyum til at koma sær í brævaskifti við íslendsk og norsk børn, og tessvegna endar greinin í »14.« soleiðis: »Eru tað onnur føroysk skúlabørn enn í Porkeri, sum ynskja brævasamband við skúlabørn í Íslandi og Noregi, so er einki at ívast í. Jóhann Danbjørg hevði verið so heinasamur at greiða teimum got-una í tí máli«.

Jú, eg vil fegin verða til hjálpar í so máta. Men eg hugsi, at øll lærarafólk í Føroyum vilja áteka sær at skriva fyri børn, sum ynskja tilfikt brævaskifti. Skrivið til Norsk barne-tidende í Oslo og til barnablaðið »Æskan« í Reykjavík, so kemur alt í lagið av sær sjálvum.

Eg vil enda við at siga, at bæði norsk og íslendsk børn fegin vilja skriva saman við føroyskum, og eg havi í o. u. triati ár hildið brævasamband gangandi millum skyldfólk okkara í Íslandi og Noregi og børn í Porkeri, og mong halda enn hetta sambandið viðlíka aftaná, at tey eru bæði vaksin og gift og sjálv hava fingið børn. Summi børn skriva saman við børnum teirra, sum foreldrini skrivaðu saman við. Ein dagin í vet-

ur vísti ein kona í Porkeri mær mynd av eini konu og einum drongi á seks ára aldri, og sigur soleiðis við meg: »Hetta er tann íslendska gentan, sum eg skrivaði saman við, tá ið eg gekk í skúla. Tygum settu navn mitt í íslenska barnablaðið »Æskan«, og vit hava alla tíðina skrivað saman. Vilja tygum siggja her tað seinasta brævið, sum eg nýliga fekk frá henni? Jú, eg lesi m. a., at »liti strákur mín er nu at skreva brev, sem hann segir, at hann ætlir at senda til litla Guðfinn á Færeyum«.

Slikt gleðir ein lærara meira enn orð kunnu siga frá.

Eisini fekk eg beint nú bræv frá Brynjálvi, soni mínum, 17 ára gamal, sum í vetur er á Hardanger háskúla í Noregi, og sigur hann m. a. hesi orð: »Beint nú fekk eg langt bræv frá Aud. Hon biður meg endiliga koma norður hagar at ferðast, tá ið eg verði liðugur her á skúlanum.« — Aud er tann norska gentan, sum hann skrivaði saman við, meðan hann gekk í skúla heima í Porkeri.

J. H. Danbjørg.

TØKK

Hjartaliga takki eg øllum tykkum, ið mintust og gleddu meg á 70-ára føðingardegnum.

Thomas Fr. Olsen,
Árnafjørður.

HJARTALIGA TAKKI eg teimum, sum mintust til mín 22. februar.

Edv. Lindenskov.

Lýsing

Tað verður her gjørt kunnigt, at tann av býráðnum samtykta figgar-ætlan yvir inntøkur og útreiðslur hjá Tórshavnar kommunu, Tórshavnar havn og Tórshavnar elektrisitetssverki fyri figgarárið 1957/58 er til skjals á býráðsskrivstovuni frá 16. til 29. mars 1957.

Tórshavnar býráð, t. 14. mars 1957.

Havnar sjónleikarfelag

Aðalfundur verður í Sjonleikarhúsinum hóskvöldið 28. mars kl. 20.

Dagsskrá:

Sambært lógina.

Ymist.

Tórshavn, 12. mars 1957,

Nevndin.

Landsretssagfører

B. Husted-Andersen

Kontor:

»Richshuset«, Raadhhuspladsen, 16 II

København V.

Tlgr.-adr.: Austroko - Tlf. Mi 788 & 3770